

Zes bomen voor de Gentse Korenmarkt

"Vox populi" riep dat de Korenmarkt nu overkomt als een "stenen woestijn", een "kale plek" die dringend moet worden aangepakt met wat groen. Ondertussen werd door Filip Watteeuw, schepen van Openbare Werken(Groen), de beslissing genomen om op de Korenmarkt bomen te planten. Wat zullen de mensen ontgoocheld zijn na het planten van deze plataan! Een plataan heeft meer dan vijf maanden geen bladeren en wordt een kale verschijning.

Toen het masterplan van het KOBRA project werd opgemaakt deden de architecten Robbrecht / Daem / Van Hee grondig historisch onderzoek naar de opeenvolgende stedelijke ruimtes. Zij kwamen tot de vaststelling dat op deze plaats nooit bomen hebben gestaan. Bekijk even de bewaard gebleven postkaarten en foto's, geen boom te bespeuren. Enkel een kiosk stond er, tot vermaak van de Gentenaars.

Het masterplan werd goedgekeurd en in fazen uitgevoerd. Rekening houdend met de historische context is er een opeenvolging van minerale pleinen en groene accenten. Het kleine gazon van het Emile Braumplein werd vervangen door een "green" die tweemaal maal zo groot is als de oorspronkelijke situatie. In de "green" werden een aantal bomen aangeplant. Het verschil in gebruik tussen de groenstrook die burgemeester Braun liet aanleggen en de nieuwe situatie toont de kracht van het ontwerp Robbrecht / Daem / Van Hee. De architecten zijn dus niet tegen bomen! De partij Groen moet toch even respect opbrengen voor het historisch karakter van Gent. Hun pleidooi om bomen te planten wijst er op dat men ofwel de eigen geschiedenis niet kent of dat men de ontwerpers wil duidelijk maken dat hun ontwerp zware gebreken vertoont.

Het wonderlijk plein van Sienna zonder bomen!



Men kan niets hebben tegen bomen, maar op deze plaats zijn zij niet wenselijk. Zich durven uitspreken tegen bomen is vandaag ongepast. Men krijgt bijna de stempel van een crimineel, van iemand die opkomt tegen een gezonde stedelijke omgeving. Vanwaar die angst voor een open stedelijke ruimte? Maken bomen een plein gezelliger? Het is erg populistisch om te stellen dat de afwezigheid van groen een "woestijn" oplevert. In zijn reactie in De Gentenaar van 14 september 2013 merkt Paul Robbrecht terecht op dat er op het San Marco plein in Venetië of op het magistrale plein in Sienna, beiden op de UNESCO lijst van het werelderfgoed, geen bomen staan. Zijn dit echt onmenselijke, kale stedelijke ruimtes die men bij hoogdringendheid moet aanpakken? Geen enkele toerist mist bomen op het San Marcoplein! Misschien kan men aan de nieuwe Paus Franciscus vragen dat hij ook bomen gaat planten op het Sint Pietersplein in Rome om de leegte wat op te vullen. Op de Brusselse Grote Markt staan er ook geen bomen, is dit dan een tweederangs site in Brussel? Vragen de toeristen naar bomen voor het stadhuis van Brussel? De Franse stad Toulouse heeft een prachtig centraal plein, Place du Capitole, een stedelijke ruimte zonder één enkele boom. Zijn dit allemaal tweederangs stedelijke ruimtes omdat er geen bomen werden geplant?

De oplossing anno 2013 voor de Korenmarkt met palmbomen en olijfbomen in bakken is werkelijk ridicuul, het zijn niet eens inheemse boomsoorten. De vraag is of toekomstige gebruikers van de terrassen zitten te wachten op schaduwrijke bomen op de Korenmarkt. In ons land wil men vooral in de zon zitten, dit is niet zoals in Zuid Europa waar iedereen de schaduw opzoekt. Dat er tijdens de zomermaanden een betere opdeling of begrenzing van de terrassen moet komen valt te begrijpen. Het probleem is dat een partij als Groen niet kan zeggen dat men tegen bomen is, anders maken zij zich tegenover toekomstige kiezers ongeloofwaardig. Leg dit maar eens uit aan de bevolking!

Dit was even moeilijk dan bij de bouw van de stadshal, de bevolking duidelijk maken wat het verschil is tussen een "gat in de stad", dat het resultaat is van twee afbraken, en een kwalitatief stedelijk plein. Een hoofdkenmerk van een authentieke oude Europese stad is de aanwezigheid van korte perspectieven en ook stenen pleinen. De Gentenaars vergeten dat aan de Lakenhalle rond 1900 vijf traveeën werden bijgebouwd om een gesloten perspectief te bekomen.

Nancy, Place Stanislas foto M. Dubois



In september 2013 deed ik het voorstel dat het Gentse stadsbestuur een uitstap zou maken naar de Franse stad Nancy met haar wereldbepaalde Place Stanislas, een plein dat op de UNESCO lijst prijkt. Bij de herinrichting werd beslist om geen bomen te plaatsen, om het plein en zijn historische dimensie met een stenen bevoering te behouden. Wel opteerde men om tijdens de zomermaanden groen in bakken te plaatsen in de omgeving van de terrassen. Nancy liet de beplanting niet over aan de café uitbaters.

Ondertussen werd door Filip Watteeuw, schepen van Openbare Werken(Groen), de beslissing genomen om op de Korenmarkt bomen te planten. Er komen vier valse christusdoornen, een plataan en een zilverlinde. De plataan komt voor de Sint-Niklaaskerk. Of dit de juiste keuze is van boomsoorten weet ik niet, ik ben geen expert in bomen.

De stadsdiensten maakten een computersimulatie, een beeld dat verscheen o.a. in De Standaard van 8 november 2014. De foto is bedrog in het kwadraat. De persoon die deze rendering heeft gemaakt kent zijn vak niet of wil iedereen bedriegen. De afmeting van de boom voor de Sint Niklaaskerk is van die aard dat men tot in 2035 of later zal moeten wachten om dit te zien. Wat zullen de mensen ontgoocheld zijn na het planten van deze plataan! Een plataan heeft meer dan vijf maanden geen bladeren en wordt een kale verschijning. Wie een wandeling maakt langs de Coupure zal dit kunnen vaststellen. Een plataan is in de winter allesbehalve een mooie verschijning. Vermoedelijk zal men dan de plataan tijdens de kerstperiode gebruiken om wat led verlichting aan te brengen.



Begin 2016 worden op de Korenmarkt zes bomen geplant. © fvv

Bij het begin van 2015 toch deze vaststelling. Zondag j.l. 18 januari was er de jaarlijkse Nieuwjaarsdrink aangeboden door het Gentse stadsbestuur. Gezien het slechte weer had men "de" oplossing, de Gentse Stadshalle. Onder dit schitterend dak gaf de burgemeester Daniël Termont zijn nieuwjaarwensen aan de aanwezigen. Wie ook onder dit dak beschutting vond was Pierke Pierlala, toch

iemand die de Stadhalle steeds heeft verketterd en als nutteloos heeft omschreven. "t kan verkeren" was de lijfspreuk van Bredero, misschien vanaf zondag j.l. ook van Pierke Pierlala.

Tot slot nog dit slechte nieuws. Schepen van Feestelijkheden Christophe Peeters heeft beslist om de mooie zitbanken tegenaan het stadhuis, aan de kant Poeljesmarkt, niet meer te herplaatsen. Te veel werk om na de feestelijkheden, de ijspiste en Gentse Feesten, opnieuw te monteren. Wandelaars gedurende de rest van het jaar moeten maar een andere plaats opzoeken. "Commerce" haalt het weer!

Marc Dubois

19 januari 2015.